

BROEN

Medlemsblad for
FREDENSBORG-HUMLEBÆK LOKALHISTORISKE FORENING
2. årgang nr. 2 – Efterår 2015

Skipperhuset - Malet af billedskærer A. Andersson omkr. 1930 (privateje).

I det skæve hus for enden af Alléen

Af Hilmar Mariager

Drengene i robåden er Kristian til venstre og Herman Løhmann til højre. Billedet er fra omkring 1920.

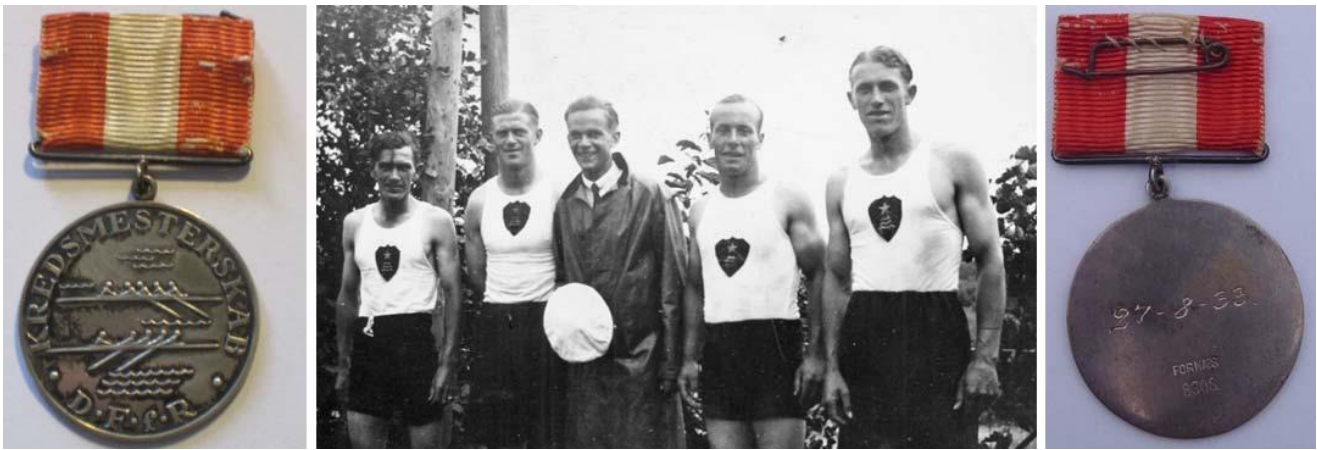
Fra 1908 boede familien Sørensen i det skæve hus for enden af Alléen. Familien ernærede sig ved erhvervsfiskeri, færgefart og bådudlejning, alt sammen for fiskeeksportør og grosserer P.H. Løhmann.

Familien bestod i 1911 af far og mor samt 4 børn, 2 drenge og 2 piger. I juli måned samme år, blev familien forøget med endnu en dreng, en "efternøler", der senere, i slotskirken, blev døbt Kristian.

Kristian er, så vidt vides, det eneste barn der er født i Skipperhuset, eller "Skipperens Hus" som det oprindeligt hed, da det blev opført i 1751.

Opvæksten skete under små kår, som i så mange familier på den tid. Om vinteren blev der kun fyret i den nederste del af huset og når børnene, som sov oppe under taget, vågnede om morgenen, var der ofte rim på indersiden af tagstenene. Om aftenen, inden sengetid, blev der varmet sten på komfuret i køkkenet, hvorefter de senere blev anbragt i børnenes senge, så den værste kulde var væk.

Vandet, man brugte i husholdningen, hentede man i søen, og efter brug endte det nok samme sted. Da det var småt med penge og fiskeri, var det man levede af, var bemærkningen ved aftenmaden ofte "Spis rigeligt med ål, kartoflerne koster penge".

For- og bagside af sølvmedaljen fra 1933 samt besætningen, de fire plus styrmand, som vandt kredsmesterskabet i 1933.

Så kom årene med skolegang og vejen til skole blev tilbagelagt til fods, i træsko, op igennem den brolagte kastanje allé, (Skipperalléen) gennem Jernbanegade, over banen og op til skolen. I skolen underviste lærer Gilberg, som Kristian så meget op til, så meget at lærer Gilberts billede fulgte ham resten af livet. Opbakningen til lektier var på hjemmefronten ret begrænset og udbyttet af skolegangen var også derefter. Samtidig med skolestarten begyndte også karrieren som "Kgl. Privilegeret Hakkedreng", hvor arbejdet bestod i at holde brostensbelægningen op til – og omkring slottet fri for ukrudt. Lidt senere blev endnu en titel føjet til, nemlig som kordreng i slotskirken.

Hvad disse småjobs måtte have kastet af sig, blev afleveret hjemme og indgik i husholdningen. Samme vej gik den én-krone Kristian fik af Kongen, på sin vej til skole. På vej til skole mødte Kristian af og til Kongen der kom ridende, og hver gang gik Kristian ind til siden og tog huen af og bukkede. En dag stoppede Kongen hesten og spurgte "Hvad hedder du min dreng", "Kristian" svarede drengen. Kongen sagde "Det er jo det samme som jeg, så skal du have en skilling". At have en hel én-krone i lommen en hel skoledag, det var ikke noget man sådan glemte.

Efterhånden som han voksede op var han med til at vedligeholde udlejnings- og turbådene, et arbejde han var både glad for og dygtig til. Nogle af bådene blev sejlet over til Noret på Nødebo- siden af søen, hvor det var nemt at trække dem op, når de skulle rengøres på undersiden. Arbejder som udskiftning af bor, kalfatring og maling skete i bådhusene ved Skipperhuset.

Efter confirmationen skulle man ud af skolen og væk hjemmefra for at komme i lære. Fordi Kristian var blevet glad for at arbejde med bådene, havde han skaffet sig en læreplads som bådebygger i Helsingør. Da det var en læreplads uden kost og logi, kunne det ikke komme på tale. I stedet blev det til en læreplads som bager i Gilleleje. Det var en stor skuffelse.

I løbet af sin læretid og senere som arbejdsløs bager, kom han tilbage til barn-domshjemmet og hjalp til ved færgefarten og fiskeriet. Det gjaldt også, når der om vinteren skulle trækkes vod under isen. Der blev i løbet af dagen hugget huller i isen, hvor tovværk, fastgjort for enden af lange granrafter, blev stukket fra det ene hul til det næste. Stor var skuffelsen, når man, hen under aften, fik trukket voddet op på bredden og kunne konstatere, at dagens

fangst var "2 skaller og 1 brasen". En anden af opgaverne, var at "røre" Kongens båd, der lå ved Skipperhuset. Båden var på det tidspunkt en smække med speciel sejlføring. Båden skulle selvfølgelig også vedligeholdes, en opgave, som Kristian gik meget op i.

Adskillige besøg på Søpavillonen blev det også til. Når der var bal, med levende musik, var der dog det problem, at der skulle betales entre. Problemet blev løst ved, at en del kammerater slog sig sammen om at købe én billet. Ikke så snart var kammeraten med billetten kommet indenfor, før billetten blev rakt ud af vinduet til næste deltager, o.s.v.

Kristian var med, da Fredensborg Roklub blev stiftet og hans ene storebror blev næstformand i klubben. Da fiskeriet altid var foregået fra robåde, kunne drengene fra Skipperhuset godt gøre sig gældende. Kristian vandt da også, i en fire med styrmand, en medalje i kaproning ved kredsmesterskabet i 1933.

Kristian flyttede senere til hovedstaden og skipper Hans Sørensen gik på pension i 1943 og flyttede, efter 35 år i Skipperhuset, til et hus på Kongevejen. Familien blev tilbudt en bolig i Den Røde Længe, pensionistboliger for ansatte ved slottet, men takkede pænt nej til tilbuddet.

Turbådene ved Skipperhuset

Den første af bådene blev anskaffet af P.H. Løhmann i 1909 og sejlede indtil 1943 under navnet Herman. I 1943 blev den, af Alfred Jandal, omdøbt til Odin og i 1956 til Rolf, det navn den stadig sejler under. I 1911 blev endnu en båd, Dora, indkøbt og i 1917 kom båden Viking til. Dora blev hugget op under krigen, mens Viking stadig sejler på søen.

“Dora” med Kristian til venstre og Hans Sørensen til højre.